

Datum 2020-11-25

Diarienummer 1369/20

Justitiedepartementet

Göteborgs Stads yttrande över Justitiedepartementets remiss av betänkandet En långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU 2020:54)

Den analys som har gjorts av lagförslagets konsekvenser för kommunerna är inte tillräcklig. Det medför att Göteborgs Stad anser att betänkandet inte kan tillstyrkas i sin helhet. Göteborgs Stad menar dock att det är positivt med en lagstiftning inom området som håller över tid. Den tillfälliga lagen har skapat osäkerhet för de individer som omfattas av den och har fått konsekvenser för både enskilda och för kommunerna. Det bedöms också vara rimligt att staterna inom EU har liknande lagstiftning gällande asyl och uppehållstillstånd. Göteborgs Stad bedömer dock att flera av förslagen kan få negativa konsekvenser för asylsökande och nyanlända, i synnerhet för barn, kvinnor och vissa utsatta grupper.

Konsekvenser för kommunen

Göteborgs Stad vill understryka vikten av att det ska finnas en ordning i den framtida migrationspolitiken som är långsiktigt hållbar och som svarar mot samhällets behov av att i god tid kunna planera för grundläggande samhällsservice till personer som bosätter sig i Sverige samt att dessa individer ges goda förutsättningar att etablera sig.

För att kunna uppnå detta kommer det bland annat krävas, en jämnare fördelning av asylsökande och nyanlända mellan kommuner, samordnade etableringsinsatser över hela landet samt ökade möjligheter att anpassa etableringstidens längd efter behov. Mottagandesystemet måste präglas av ordning och reda där asylprocessen och samhällets insatser för att stödja återvändande respektive etablering hänger ihop.

Göteborgs Stad bedömer att utredningen saknar en tillräcklig analys kring vilka insatser kommunerna behöver tillhandahålla och vilka konsekvenser förslagen kan få för kommunerna ekonomiskt. Några exempel följer nedan.

Kommitténs förslag på språk- och samhällskunskapskrav för att få permanent uppehållstillstånd kan leda till fler deltagare på kurser i sfi och

samhällsorientering, samt att vissa elever behöver studera en längre tid för att nå upp till kraven. Det framgår inte av betänkandet hur kunskaperna ska bedömas och vem som ska ansvara för att göra bedömningen. Om det blir ett kommunalt uppdrag så kommer det att innebära en kostnad för kommunen.

Av betänkandet framgår att krav för permanent uppehållstillstånd kan leda till en ökad efterfrågan från nyanlända på stöd från civilsamhället med språkinläring och att hitta arbete, för att uppnå kraven för permanent uppehållstillstånd. Göteborgs Stads bedömning är att ökad efterfrågan på civilsamhället leder till att civilsamhället i sin tur ställer högre krav på kommunen gällande samverkan och föreningsstöd.

Analysen gällande konsekvensen för kommunerna av att personer inte får permanenta uppehållstillstånd i ett första skede, är inte tillfredsställande. Exempelvis saknas konsekvensbeskrivning av att personer som får avslag på sin förlängningsansökan eller inte söker förlängning, och inte lämnar landet stannar i kommunen. För dessa personer uppstår idag ett behov av kommunal välfärd, vilket kommunerna inte ersätts för enligt nuvarande förordningar.

Tidsbegränsade uppehållstillstånd som huvudregel och krav på permanent uppehållstillstånd

Att tidsbegränsade uppehållstillstånd ska vara huvudregel och att det ska ställas krav för att få ett permanent uppehållstillstånd, bedömer Göteborgs Stad kan ha en positiv inverkan på en del nyanlända vars motivation att skaffa arbete och komma ut i egenförsörjning kan tänkas öka. Göteborgs Stads bedömning är dock att många nyanlända kommer att påverkas negativt av förslagen om tidsbegränsade uppehållstillstånd och kraven för permanent uppehållstillstånd och att det framför allt är redan utsatta grupper som kommer att drabbas hårdast. För lågutbildade, analfabeter, traumatiserade personer och kvinnor som i högre grad är föräldralediga kan vägen till det permanenta uppehållstillståndet bli lång. Föräldrar som även ska kunna försörja sina barn för att hela familjen ska få permanent uppehållstillstånd kommer att ha svårare att nå dit än vuxna utan barn. Även om funktionsnedsatta och sjuka undantas från kraven, så behöver det förtydligas vilka funktionsnedsättningar och sjukdomar som kan medföra undantag. Göteborgs Stad bedömer att tiden på 13 månader som ska gälla för de tidsbegränsade tillstånden för alternativt skyddsbehövande och synnerligen ömmande omständigheter, påverkar etableringen negativt.

Uppehållstillstånd på grund av anknytning

Göteborgs Stads bedömning är att möjligheten till familjeåterförening för både flyktingar och alternativt skyddsbehövande med tidsbegränsade uppehållstillstånd är positiv men i en tid med ökande arbetslöshet och bostadsbrist kan det vara svårt att uppfylla villkoren. Göteborgs Stad ser därför att kraven på anknytningspersonen kan få negativa konsekvenser för familjens möjlighet till återförening.

Det är därför positivt att kommittén föreslår att det ska finnas undantag från de uppställda kraven i vissa fall, till exempel om anhöriga till en anknytningsperson som fått uppehållstillstånd som flykting eller alternativt skyddsbehövande ansöker om uppehållstillstånd inom tre månader från beslutsdatum. Samtidigt görs detta inte alltid på grund av brist på information och kunskap, vilket då får en negativ inverkan på dessa familjers möjlighet till återförening. Av betänkandet framgår att det ofta tar flera år för nyanlända att genomgå etableringsprocessen och skaffa arbete, inkomst och en rimlig bostad. Detta kan få till följd att anhöriga blir kvar i konfliktdrabbade områden och då tar risken att resa till Sverige utan uppehållstillstånd för att återförenas här. En annan konsekvens av förslagen är att en anknytningspersons inkomster kan räcka för att återförenas med vissa familjemedlemmar men inte alla i kärnfamiljen. I praktiken kan det innebära att anknytningspersonen behöver prioritera mellan partner och barn eller mellan barnen. När barns återförening med förälder i Sverige fördröjs får det till följd att skolgången i Sverige fördröjs vilket kan påverka förutsättningarna för vidare utbildning och arbete. I vissa fall kommer barn hinna bli vuxna och förlora möjligheten till återförening med föräldern.

Vidare bedömer Göteborgs Stad att kommunernas olika hantering av bosättningslagen påverkar möjligheten till familjeåterförening. Med ett bostadskrav för anhöriginvandring kommer möjligheten till familjeåterförening att se olika ut beroende på vilken kommun den nyanlände har anvisats till.

Samtidigt som betänkandet föreslår krav på försörjning och lämplig bostad för familjeåterförening så bedömer Göteborgs Stad att undantagen från kraven kan få konsekvenser för anhöriga och för staden. När det inte ställs krav på anknytningspersonen att ha en ordnad bostad innan familjen anländer, förutsatt att ansökan om familjeåterförening gjorts inom tre månader, är risken påtaglig att det saknas lämpligt boende för de nyanlända anhöriga när de kommer. Om en barnfamilj står utan tak över huvudet träder kommunens yttersta ansvar enligt socialtjänstlagen in och det kan bli fråga om nödbistånd till en akut boendelösning. Att ett ensamkommande barn som återförenas i Sverige med föräldrar och syskon inte kan förväntas försörja sin familj är rimligt. Det får dock konsekvenser för både det ensamkommande barnet, dess anslutande familj och vistelsekommunen när ingen har ansvar för att ordna bostad för familjen innan de anländer.

Uppehållstillstånd på grund av humanitära skäl

Betänkandets förslag om att återinföra uppehållstillstånd på grund av synnerligen ömmande omständigheter bedömer Göteborgs Stad kan ha en positiv inverkan på individer som under tiden för den tillfälliga lagstiftningen inte haft möjlighet till ett uppehållstillstånd av humanitära skäl när asylskäl saknats. Att barn ska få beviljas uppehållstillstånd på grund av

synnerligen ömmande skäl utifrån omständigheter som inte kräver samma tyngd och allvar som om de vore vuxna, ser Göteborgs Stad som positivt.

Vid behandlingen av ärendet i kommunstyrelsen förekom skiljaktiga meningar:

Martin Wannholt (D) yrkade att kommunstyrelsens yttrande skulle ha den lydelse som framgår av yrkande från D den 25 november 2020 (bilaga A).

Jörgen Fogelklou (SD) yrkade att kommunstyrelsens yttrande skulle ha den lydelse som framgår av yrkande från SD den 19 november 2020 (bilaga B).

Jonas Attenius (S) yrkade att kommunstyrelsens yttrande skulle ha den lydelse som framgår av yrkande från S den 25 november 2020 (bilaga C) och avslag på yrkande från D den 25 november 2020 (bilaga A), yrkande från SD den 19 november 2020 (bilaga B), yrkande från MP och V den 20 november 2020 (bilaga D) och tilläggsyrkande från M, L och C den 25 november 2020 (bilaga E).

Karin Pleijel (MP) yrkade i första hand att kommunstyrelsens yttrande skulle ha den lydelse som framgår av yrkande från MP och V den 20 november 2020 (bilaga D) och i andra hand den lydelse som stadsledningskontoret föreslagit.

Daniel Bernmar (V) yrkade att kommunstyrelsens yttrande skulle ha den lydelse som framgår av yrkande från MP och V den 20 november 2020 (bilaga D) och avslag på yrkande från D den 25 november 2020 (bilaga A), yrkande från SD den 19 november 2020 (bilaga B), yrkande från S den 25 november 2020 (bilaga C) och tilläggsyrkande från M, L och C den 25 november 2020 (bilaga E).

Ordföranden Axel Josefson (M) yrkade att kommunstyrelsens yttrande skulle ha den lydelse ovan enligt stadsledningskontorets förslag med tillägg enligt yrkande från M, L och C den 25 november 2020 (bilaga E).

Kommunstyrelsen beslutade först utan omröstning att bifalla stadsledningskontorets förslag.

Kommunstyrelsen beslutade härefter utan omröstning att bifalla tilläggsyrkandet från M, L och C.

Blerta Hoti (S), Marina Johansson (S) och Jonas Attenius (S) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Martin Wannholt (D) och Jessica Blixt (D) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Daniel Bernmar (V) och Grith Fjeldmose (V) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Karin Pleijel (MP) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

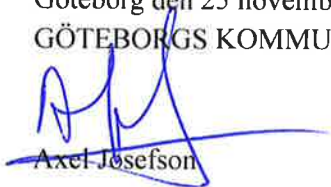
Jörgen Fogelklou (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Elisabet Lann (KD) antecknade som yttrande en skrivelse från den 25 november 2020 (bilaga E).

Representanterna från V antecknade som yttrande en skrivelse från den 24 november 2020 (bilaga F).

Karin Pleijel (MP) antecknade som yttrande en skrivelse från den 24 november 2020 (bilaga G).

Göteborg den 25 november 2020
GÖTEBORGS KOMMUNSTYRELSE

Axel Josefson

Mathias Sköld

Yrkande angående remiss från justitiedepartementet – En långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU 2020:54)

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Stadsledningskontorets förslag till yttrande över remissen av betänkandet En långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU 2020:54) i enlighet med bilaga 2 i tjänsteutlåtandet ersätts med nedanstående text och översänds till Justitiedepartementet.

Yttrande

Sverige har under lång tid bedrivit en ohållbar migrationspolitik. Ett alldeles för stort antal personer per tidsenhet har getts uppehållstillstånd i förhållande till statens, regionernas och kommunernas samlade möjligheter till integration, bostäder och välfärd.

Migrationskommittén har utrett flera bra förslag för en mer hållbar svensk migrationspolitik. Till exempel förslag om tillfälliga uppehållstillstånd som huvudregel, krav för uppehållstillstånd, samt förutsägbara krav som försörjning och bostad vid eventuell anhöriginvandring.

Tyvärr tycks kommittén ha valt eller inte haft möjlighet att ta upp ett antal viktiga förutsättningar för att nå en folkligt förankrad, jämställd och socialt hållbar migrationspolitik. Till exempel tar betänkandet inte upp förslag till en aktiv politik för återvandring.

Det finns personer som kan ges bättre möjlighet till etablering i andra samhällen än det svenska, och som här inte sällan hamnar i kriminell verksamhet. Dessa individer bör erbjudas stöd för återvandring som alternativ till fortsatt socialt utanförskap.

Kommitténs förslag till förutsägbara krav för anhöriginvandring bör kompletteras med stöd och möjlighet för familjeåterförening även utanför Sverige. Speciellt kan detta vara ett alternativ för den stora gruppen

ensamkommande män och skulle kunna bli en del av den samlade biståndspolitiken.

Vidare berörs inte problemet med den stora sociala obalansen mellan många ensamkommande män och betydligt färre kvinnor. En övervägande andel av de som nu fått ta del av svenskt skydd är män, ofta unga män. Det är ohållbart att landets resurser och möjligheter så ensidigt riktas till denna grupp. En så ojämlig resursfördelning skulle knappast accepteras inom något annat område.

För att få till stånd en långsiktigt hållbar migrationspolitik behöver sannolikt antalet personer som väljer återvandring överstiga antalet permanenta uppehållstillstånd under överskådlig tid.

Signalen från Sveriges regering och riksdag behöver vara tydlig för att Sverige ska kunna få en mer jämställd och hållbar migrationspolitik. Vid asylsökande till Sverige behöver i första hand kvinnor och barn samt hela familjer prioriteras. Kvoten ensamkommande män till Sverige behöver vara i princip noll under överskådlig tid för en hållbar könsbalans i samhället.

Individer som har fått avslag på sin asylansökan behöver lämna landet för att Sverige ska kunna uppnå en demokratiskt förankrad och en långsiktigt hållbar migrationspolitik.

Utöver att genomföra betänkandets förslag, med beaktande av ekonomiska konsekvenser för kommunerna, behöver Justitiedepartementet, regering och riksdag utreda och komplettera migrationspolitiken enligt ovan.

Yrkande angående – Remiss från Justitiedepartementet - En långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU 2020:54)

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Göteborgs svar till remiss till Justitiedepartementet - En långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU 2020:54) ersätts med bilaga 2 enligt yrkandet nedan och översänds till Justitiedepartementet.

Yttrandet

Sverige har under hela 2000-talet haft ett extremt generöst regelverk som lockat nära två miljoner utlänningar att välja landet som slutdestination, varav nästan en miljon varit asylrelaterat. Synen på Sverige som mest generöst sprids via diasporor och sociala medier, och lockar ännu fler från migrationens ursprungsländer att söka sig hit. Svensk lagstiftning måste därför vara mer restriktiv än jämförbara länder för att den politiska ansatsen att skapa en hållbar migrationspolitik i realiteten skall få effekt.

Den svenska utlänningslagstiftningen bör utformas strikt utifrån den mest restriktiva tolkningen av EU-rätten och internationella traktat. Internationella politiska konventioner bör i delar som inte är anpassade efter samtiden utmanas och på sikt bör internationella ramverk omprövas.

Det har tyvärr blivit tydligt att det inte går att finna en lösning i denna kommitté som vi kan ställa oss bakom.

För att förverkliga en migrationspolitik som gör att det svenska samhället kan läka ihop behövs en bredare och mer genomgripande ansats än vad övriga partier varit intresserade av att förhandla. Många centrala faktorer som alls inte berörts av majoriteten har stor påverkan på Sveriges attraktionskraft för migration, och även på vår förmåga att utvisa de som inte har eller bör ha rätt att befinna sig i Sverige.

Riktmärket för svensk migration under de kommande decennierna måste utgå från att från fler av de som redan nu befinner sig i Sverige illegalt eller saknar samhörighet till det svenska samhället varje år återvänder till sina hemländer, än de som beviljas uppehållstillstånd på asylgrund eller som anhörig till sådana anknypningspersoner.

För att nå dit behöver det direkta asylmottagandet i Sverige minskas till nära noll. Dessutom måste anhöriginvandringen, som står för den större delen av den asylrelaterade invandringen, begränsas så långt det är möjligt och förenas med strikta krav.

Det förslag som Sverigedemokraterna presenterar i bifogad innebär en sådan politik. Vår bedömning är att det går att utforma en migrationspolitik som innebär ett negativt nettoflöde av asylrelaterad invandring och nära obefintligt direkt asylmottagande inom ramen för rättsligt bindande internationell rätt. Det är möjligt genom att fullt ut tillämpa de restriktiva ventiler som det EU-rättsliga ramverket tillåter och samtidigt kraftigt dämpa sådana mjuka faktorer utanför det strikt migrationsrättsliga området som bidrar till att Sverige i migranters ögon framstår som attraktivt.

Med kraftigt minskade migrationsflöden till Sverige skapas större möjligheter till en mer effektiv handläggning av ärenden och snabb prövning och avvisning av sökande innan de släpps in i landet. Dessutom innebär det att mer resurser kan disponeras till att söka upp, frihetsberöva och verkställa utvisningar av de många som befinner sig i Sverige illegalt och ofta innebär stora påfrestningar på det svenska samhället.

Bilagor (i förekommande fall)

Bilaga 1 – SD yttrande Migrationskommittén.

SD yttrande i
Migrationskommittén

Bilaga 2

Göteborgs Stads yttrande över Justitiedepartementets remiss av betänkandet En långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU 2020:54)

Den analys som har gjorts av lagförslagets konsekvenser för kommunerna är inte tillräcklig. Det medför att Göteborgs Stad anser att betänkandet inte kan tillstyrkas. Göteborgs stad tycker det är anmärkningsvärt att återvandring inte ens nämns i betänkandet.

Göteborgs Stad bedömer att utredningen saknar en tillräcklig analys kring vilka insatser kommunerna behöver tillhandahålla och vilka konsekvenser förslagen kan få för kommunerna ekonomiskt

Att tidsbegränsade uppehållstillstånd ska vara huvudregel och att det ska ställas krav för att få ett permanent uppehållstillstånd, bedömer Göteborgs Stad kan ha en positiv inverkan på en del nyanlända vars motivation att skaffa arbete och komma ut i egenförsörjning kan tänkas öka.

Göteborgs stad ser positivt på ett bostadskrav för anhöriginvandring.

Betänkandet föreslår krav på försörjning och lämplig bostad för familjeåterförening något Göteborgs Stad också ställer sig bakom.

Sverige behöver kraftigt minska migrationen. När det gäller asylrelaterad invandring, d.v.s. asylsökande och deras anhöriga, måste målsättningen vara ett volymmässigt nettominus. Politikens inriktning bör under överskådlig tid formas för att förmå människor som finns i landet illegalt eller som saknar tillhörighet till det svenska samhället, att återvända till sina hemländer.

Migrationsströmmarna styrs dock inte av politiska mål. Olika pull-faktorer är avgörande för ett lands och stads attraktionskraft för migranter, och påverkar även vilka kategorier av migranter som söker sig till ett visst land och stad.

Yrkande angående - Remiss från Justitiedepartementet - En långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU 2020:54)

Förslag till beslut:

I kommunstyrelsen:

1. Stadsledningskontorets förslag till yttrande över remissen av betänkandet En långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU 2020:54) i enlighet med bilaga 2 i tjänsteutlåtandet ersätts med nedanstående text och översänds till Justitiedepartementet.

Göteborgs stads yttrande över Justitiedepartementets remiss av betänkandet En långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU 2020:54)

Göteborgs Stads mening är att betänkandet uppfyller de krav och intentioner som stipulerats vid Migrationskommitténs tillkomst. De förslag som återfinns i betänkandet kommer att leda till ett mer hållbart mottagande, med tydliga krav för uppehållstillstånd och förutsägbara villkor asylsökande, på både kort och lång sikt. Göteborgs Stad tillstyrker därmed förslaget i sin helhet, men vill ändå meddela Justitiedepartementet ett antal särskilt viktiga kommentarer till delar av betänkandet.

Göteborgs Stad ser positivt på att tidsbegränsade uppehållstillstånd ska vara huvudregel och att det ska ställas krav för att få ett permanent uppehållstillstånd. Detta leder till hållbarhet i det samlade migrationssystemet och minskar Sveriges attraktivitet som destination för asylsökande som reser genom andra säkra länder. För såväl staden som landet i sin helhet är det avgörande att det mångårigt stora flyktningmottagande som rått under 2000- och 2010-talet framöver begränsas till en nivå som högst motsvarar Sveriges befolkningsandel i EU. Det liggande förslaget bedöms möjliggöra en väsentligt förbättrad och försnabbad integrationsprocess för nyanlända.

Det är samtidigt viktigt att kommuner, som kan förväntas få en viss grad av ökat ansvar om betänkandet blir till lagstiftning, kompenseras ekonomiskt för vissa tillhörande kostnader: kommitténs förslag på språk- och samhällskunskapskrav för att få permanent uppehållstillstånd är ett exempel

på en sådan kostnad, där lagförslaget kan leda till fler deltagare på kurser i sfi och samhällsorientering samt att vissa elever behöver studera en längre tid för att nå upp till kraven. En annan ekonomisk risk rör de personer som får avslag på sin förlängningsansökan eller inte söker förlängning, men som ändå väljer att kvarstanna i kommunen och landet. Om inte personer utan skyddsskäl och nödvändigt bifall avvisas effektivt kan detta leda till att det uppstår behov av kommunal välfärd, vilket kommunerna inte ersätts för enligt nuvarande förordningar.

Yrkandet

Stadsledningskontorets förslag till yttrande, sammansatt utan nödvändig inhämtning av synpunkter från berörda verksamheter, innehåller långtgående tolkningar och felaktiga bedömningar utifrån landets – och Göteborgs – behov av en hållbar, restriktiv och folkligt förankrad migrationspolitik. Förslaget till yttrande byts därför ut mot ett yttrande som tillstyrker migrationskommitténs brett förankrade betänkande.

Yrkande angående – Remiss från Justitiedepartementet En långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU2020:54)

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Lydelsen under rubriken *Tidsbegränsade uppehållstillstånd som huvudregel och krav på permanent uppehållstillstånd ändras till:*

Göteborgs Stads bedömning är att många nyanlända kommer att påverkas negativt av förslagen om tidsbegränsade uppehållstillstånd och kraven för permanent uppehållstillstånd, då risken är att det framför allt redan utsatta grupper som kommer att drabbas hårdast. För lågutbildade, analfabeter, traumatiserade personer och kvinnor som i högre grad är föräldralediga kan vägen till det permanenta uppehållstillståndet bli lång. Föräldrar kommer att ha svårare att nå dit än vuxna utan barn, eftersom föräldrar även ska kunna försörja sina barn för att hela familjen ska få permanent uppehållstillstånd. Även om funktionsnedsatta och sjuka undantas från kraven, så behöver det förtydligas vilka funktionsnedsättningar och sjukdomar som kan medföra undantag.

För den partner som är så kallad anknytningsperson i Sverige föreslås ingen bortre tidsgräns för när beroendeförhållandet ska upphöra. Det innebär att en kvinna som återförenas med sin man i Sverige är beroende av att förhållandet inte tar slut ända tills hon skaffat sig egen försörjning, lärt sig svenska och klarat samhällskunskapsprov. Annars blir hon utvisad om mannen lämnar henne. Det finns undantag för kvinnor som upplevt upprepat våld men det räcker inte med att ett tillfälle av misshandel eller frihetsinskränkningar, eller psykisk misshandel och kontroll som är svår att bevisa.

Göteborgs Stad förordar av dessa skäl att en bortre tidsgräns fastställs för när ett tillfälligt uppehållstillstånd övergår i permanent. Göteborgs stad förordar även att barn och barnfamiljer tilldelas permanent uppehållstillstånd. För många är det bästa sättet att på sikt kunna uppnå egen försörjning att studera. Göteborgs stad ser en stor risk för massavhopp från gymnasiet när unga asylsökande eller unga med tillfälliga uppehållstillstånd fyller 18 år och måste ha egen försörjning för att få stanna. Detta är negativt för den enskilde

liksom för balansen på arbetsmarknaden och Göteborgs stad förordar därför att studier ska likställas med arbete.

2. Lydelsen under rubriken *Uppehållstillstånd på grund av anknytning ändras till:*

Göteborgs Stads bedömning är att möjligheten till familjeåterförening för både flyktingar och alternativt skyddsbehövande är positiv men i en tid med ökande arbetslöshet och bostadsbrist kan det vara svårt att uppfylla villkoren. Göteborgs Stad ser därför att kraven på anknytningspersonen kan få negativa konsekvenser för familjens möjlighet till återförening. Det föreligger stor risk att ansökan inte inkommer inom 3 månader på grund av brist på information och kunskap. Familjeåterförening bör därför inte villkoras med försörjningskrav, särskilt inte för barnfamiljer. Kraven på att man ska ha levt med sin partner under en längre tid i hemlandet omöjliggör återförening för många par som tex levt under hedersförtryck eller är HBTQ-personer och flyr på grund av detta.

Av betänkandet framgår att det ofta tar flera år för nyanlända att genomgå etableringsprocessen och skaffa arbete, inkomst och en rimlig bostad. Detta gör att anhöriga blir kvar i konflikttrabbade områden eller själva flyr till Sverige på osäkra vägar. En konsekvens av förslagen är att en anknytningspersons inkomster kan räcka för att återförenas med delar av familjen, men inte hela. I praktiken innebär det att anknytningspersonen måste välja mellan partner och barn eller mellan barnen. När barns återförening med förälder i Sverige fördröjs får det till följd att skolgången i Sverige fördröjs vilket kan påverka förutsättningarna för vidare utbildning och arbete. I vissa fall kommer barn hinna bli vuxna och förlora möjligheten till återförening med föräldern. På grund av utbredd bostadsbrist och trångboddhet som drabbar även de redan etablerade invånarna i många städer anser Göteborgs stad att kraven på bostad för familjeåterförening är alltför högt ställda.

3. Lydelsen under rubriken *Uppehållstillstånd på grund av humanitära skäl ändras till:*

I förslaget från migrationskommittén krävs synnerliga skäl för att få undantag från kraven på försörjning, språk och samhällskunskap. Göteborgs stad förslår istället att Särskilda skäl ska gälla som bas för undantag. Det har en vidare betydelse och bättre kan fånga upp personer som till följd av trauma, funktionsnedsättning eller personliga förutsättningar inte har möjlighet att klara kraven. Göteborgs stad är positiva till utredningen om offentliga biträden samt till att Sverige ska fortsätta verka inom FN för att fler länder ska ta emot kvotflyktingar och till att det görs konsekvensändringar för statslösa för att Sverige ska leva upp till internationella konventioner.

4. I övrigt bifalla stadsledningskontorets förslag till beslut.

Yrkandet

Flera av förslagen i remissen SOU 2020:54 kommer att drabba många människor negativt. Inte minst barn, HBTQ-personer, människor med funktionsnedsättning och kvinnor som utsätts för våld riskerar att fara illa. Dessutom försämrar flera av förslagen möjligheten till integration och långsiktig planering för den enskilde asylsökande. Detta riskerar att skapa negativa konsekvenser för Göteborg som helhet, liksom för den enskilde.

Yrkande angående - Remiss från Justitiedepartementet - En långsiktigt hållbar migrationspolitik(SOU2020:54)

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Lägga till följande text i Göteborgs Stads yttrande på Remiss från Justitiedepartementet - En långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU2020:54) under rubriken ”Konsekvenser för kommunen”:

” Göteborgs Stad vill understryka vikten av att det ska finnas en ordning i den framtida migrationspolitiken som är långsiktigt hållbar och som svarar mot samhällets behov av att i god tid kunna planera för grundläggande samhällsservice till personer som bosätter sig i Sverige samt att dessa individer ges goda förutsättningar att etablera sig.

För att kunna uppnå detta kommer det bland annat krävas, en jämnare fördelning av asylsökande och nyanlända mellan kommuner, samordnade etableringsinsatser över hela landet samt ökade möjligheter att anpassa etableringstidens längd efter behov. Mottagandesystemet måste präglas av ordning och reda där asylprocessen och samhällets insatser för att stödja återvändande respektive etablering hänger ihop”.

2. I övrigt bifalla tjänsteutlåtandet.

Yrkande

Justitiedepartementet har översänt betänkandet en långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU 2020:54) för yttrande till Göteborgs Stad. Ärendet handlar om Göteborgs Stads yttrande över utredningen och inte individuella partiets önskemål om hur utredningens förslag bör utformas. Därför är det Göteborgs Stads perspektiv som tagits i beaktande för att få svar på de frågor som uppkommit i och med utredningen.

Vi delar perspektivet att konsekvensanalysen som utredningen presenterar inte relaterar till de nya uppgifter som föreslås tillfalla Göteborgs Stad, exempelvis genomförande av språkkurser och kurser i samhällskunskap i ökad omfattning. För att förtydliga vad dessa nya uppgifter får för

konsekvenser för Göteborgs Stad väljer vi att bifalla yttrande över remissen av betänkandet en långsiktigt hållbar migrationspolitik(SOU2020:54), i enlighet med bilaga 2 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Vidare behövs det även tilläggas i remissvaret att det i den framtida migrationspolitiken kommer behövas ordning och reda för att samhället ska ges möjlighet till att planera samhällsservice till asylsökande och nyanlända som bosätter sig i Göteborgs Stad. Därtill ser vi även behovet av att det sker en mer jämn fördelning av asylsökande i landet och att de etableringsinsatser som genomförs samordnas bättre.

Yttrande angående – Remiss från Justitiedepartementet - En långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU 2020:54)

Yttrandet

Vänsterpartiet är mycket kritiska till majoriteten av utredningens förslag. Vi anser att de flesta förslagen borde avstyrkas av Göteborgs Stad, och att utredningen hör hemma i papperskorgen. Vi förordar istället en återgång till den gamla utlänningslagen och att huvudregeln för uppehållstillstånd ska vara att de är permanenta.

Människor som behöver skydd ska få det, familjer ska kunna återförenas och människor ska få bästa möjliga förutsättningar att bli en del av Sverige. Det kommer inte ske utifrån nuvarande utredning, då migrationskommitténs förslag domineras av höger- och mittenpartiernas iver att omvandla Sveriges migrationspolitik till den sämsta i hela EU.

Vi är också kritiska till utredningen på grund av att migrationskommittén inte har följt sina direktiv, därmed har även Göteborgs Stads remissvar utgått från förslag som inte följer direktiven. Enligt direktiven från regeringen skulle kommittén ta fram en migrationspolitik som ska vara långsiktigt hållbar, human och rättssäker. Det svenska regelverket ska inte väsentligen avvika från andra EU-länder. Kommittén har i stället tagit fram en så restriktiv lagstiftning som möjligt utifrån argumentationen att lagstiftningen inte väsentligen avviker från de övriga nordiska länderna. Jämförelser med de nordiska länderna nämns överhuvudtaget inte i direktiven. Det är också en jämförelse som leder fel då inte hela Norden omfattas av samma EU-lagstiftning som Sverige.

Vi har tyvärr inte stöd från andra partier i Göteborg att avstyrka utredningens förslag. Därför har vi tillsammans med Miljöpartiet lagt ett yrkande om att åtminstone mildra hur Göteborg ställer sig till några av utredningens dåliga förslag, med förhoppningen att övriga partier åtminstone kan stötta någon lägstanivå av human och hållbar migrationspolitik. På nationell nivå kommer Vänsterpartiet att fortsätta arbeta för att utredningens förslag aldrig ska bli verklighet.

Yttrande angående – Remiss från Justitiedepartementet - En långsiktig hållbar migrationspolitik (SOU2020:54)

Yttrandet

Förslagen i En långsiktig hållbar migrationspolitik (SOU2020:54) är snabbt framtagna och har uppenbarligen inte analyserats utifrån vilka negativa konsekvenser som riskerar att uppstå. Med liggande förslag kan en person leva i Sverige med tillfälliga uppehållstillstånd staplade på varandra i 50 år. Vilka effekter detta har på människors trygghet och möjlighet till integration problematiseras knappt. Förslagen riskerar att skapa ett långtgående parallellsamhälle där ett stort antal människor har rätt att vistas i Sverige, men inte kan börja bygga en långsiktig framtid här.

Försörjningskraven riskerar att sätta käppar i hjulet för människors framtid och för vår gemensamma ekonomi. Miljöpartiet ser en stor risk för att förslagen om krav på jobb riskerar att leda till massavhopp från gymnasiet bland 18-åringar med tillfälliga uppehållstillstånd. Utbildning är i dagens samhälle den säkraste vägen till långsiktig försörjning, och förslaget tvingar istället unga som gått hela sin skoltid i Sverige att ta första bästa jobb för att inte skickas ut ur landet. Förslaget lägger på så sätt krokben för alla de som vill bidra till det svenska samhällets positiva utveckling genom utbildning och kunna utnyttja sin fulla potential på arbetsmarknaden. Möjlighet att studera måste arbetas in i förslagen om inte både integrationen och arbetsmarknaden ska drabbas av försämringar och öka kommunens kostnader.

Kraven för familjeåterförening är även de orimliga. Det faktum att en partner endast kan fungera som anknytningsperson om man bevisligen levit tillsammans i hemlandet leder till att HBTQ-personer som flyr förtryck aldrig kan få komma till Sverige på anknytning. Detsamma gäller för kärlekspar som tvingats fly hedersförtryck. Att människor ska behöva välja vilka familjemedlemmar återföreningen ska omfatta, är omänskligt och skapar ännu mer trauma för den som redan genomlevt en svår flykt.

Förslagen bryter mot barnkonventionen på ett stort antal punkter, bland annat i frågan om barns rätt till sina föräldrar, till utbildning, till liv och utveckling och till skydd och frihet.

Förslagen i remissen lägger grunden för orättvisa, ojämlikhet och ett ökat utanförskap. Alla partier säger sig arbeta för integration, men med dessa förslag visas tydligt att man hamnar i motsatsen. Vi gröna har en värdegrund som innefattar internationell solidaritet och ett ansvarstagande för människor på flykt. Vi ser med oro på förslagen som riskerar att drastiskt försämra integrationen, mänskliga rättigheter, tillgången till arbetskraft och även den kommunala ekonomin.